

Onthulling Han Fontijne en Fien Kosten bij De Luyster

Gedenksteen krijgt ereplaats bij gemaal Flupland

Bij gemaal De Luyster aan de Zuiddijk in Sint Philipsland is maandag de gerestaureerde gedenksteen onthuld. De steen zat oorspronkelijk in de dijk, maar was helemaal verwaarloosd. Nu heeft hij een ereplaats bij het gemaal.

Tijdens een algemene ledenvergadering van heemkundekring Philippslandt begon Fien Kosten erover. Of het bestuur wel wist dat er een steen lag, bijna geheel verscholen onder het hoge gras in het dijktafud nabij het gemaal De Luyster. En hoe het kon dat deze er zo erbarmelijk uitzag. Het bestuur had geen idee, maar besloot eens te gaan kijken en vond inderdaad de steen. „Er was amper iets van te zien, het was helemaal verweerd”, zegt Fons Vlegghels, voorzitter van de heemkundekring. „Ik liet Fien meteen weten dat de gedenksteen sowieso geen eigendom van de heemkundekring was en het dus niet onze verantwoordelijkheid was dat de steen voor de geschiedenis behouden moest blijven. Maar meteen realiseerde ik me ook dat in de statuten van onze vereniging is vastgelegd dat de HKK zich ten doel stelt om alle culturele gebouwen en objecten in het dorp voor sloop of afbraak te behoeden. Anders gezegd, enige verantwoording voelden wij dus wel.”

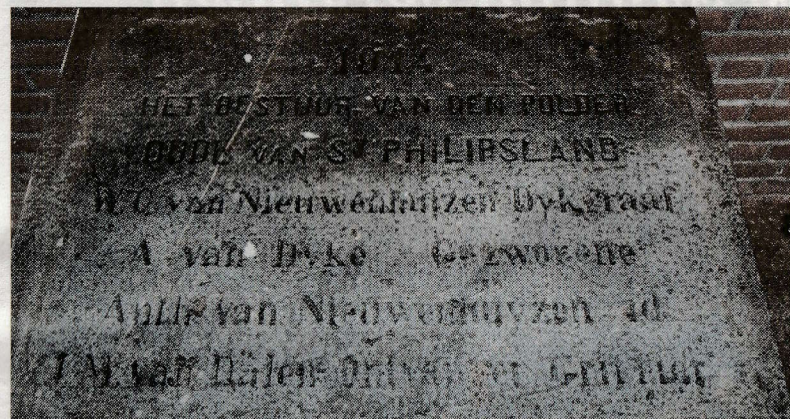
Vlegghels nam contact op met waterschap Scheldestromen, de eigenaar van de steen. „We vroegen of we de steen mochten restaureren”, vertelt Vlegghels. Han Fontijne nam de restauratie op zich. „Met 250 euro komen we een heel eind”, schatte hij. Het bleek echter meer werk dan gedacht. Op locatie was niet mogelijk, de steen moest worden uitgegraven, de omlijsting van basaltkeien afgevoerd en de steen naar een locatie gebracht waar Han op elk vrij moment aan het herstel van de steen kon werken. De kosten vielen daardoor ook hoger uit: „Over de duizend euro”, zegt Vlegghels. „Gelukkig honoreerde het Windfonds Krammer onze aanvraag voor een financiële bijdrage.”

Den polder

In november vorig jaar was de steen klaar. Door corona moest de officiële onthulling echter uitgesteld worden. Maandag was het zover. Dijkgraaf Toine Pop-

Fien Kosten (links) en Han Fontijne (midden) onthullen de gedenksteen bij het gemaal in Sint Philipsland. Dijkgraaf Toine Poppelaars (rechts) bekijkt de steen.

pelaars was erbij aanwezig. „Het is altijd wat met deze onthulling”, verzuchtte hij. Eerst gooide corona roet in het eten, vandaag stond er file richting Tholen. En dan regent het nog ook. Maar als je bij het waterschap werkt en niet tegen een paar druppels water kunt, dan is er iets niet goed.” De steen was in 1914 geschenken door een voorganger van Scheldestromen. „Toen ons gevraagd werd of de steen gerestaureerd mocht worden, hoefden wij niet lang na te denken”, zegt Poppelaars. „Cultuur-historie is voor Scheldestromen heel belangrijk. Daarom hebben we bijvoorbeeld ook Strijendam zo goed mogelijk opgeknapt.”

De onthulling werd, in de stromende regen, gedaan door Han Fontijne en Fien Kosten. „Het is prachtig geworden”, zegt Kosten. Hij wist van de aanwezigheid van de steen door zijn zoon en schoondochter, die regelmatig met de hond over de dijk wandelen en zo de steen ontdekten. „Dat heb ik op de vergadering gemeld en zo is het balletje gaan rollen.” Op de steen worden nog twee plaatjes gelijmd (wat door de regen maandag niet mogelijk was). Eén van het waterschap Scheldestroom en één van het Windfonds Krammer. De gedenksteen is destijds geschenken door ‘het bestuur van den polder Oude

van Sint Philipsland’ en zat ingemetseld in de getijdensluis in de Oude Polder. Later kwam het in de talud van de dijk. Het water op Sint Philipsland werd lange tijd via drie getijdensluizen afgevoerd. Door de bouw van gemaal De Luyster in 1984 was de afvoer via deze sluisen niet meer nodig. Op de steen staan vier toenmalige bestuursleden vermeld: Van Dalen, Van Dyke, Nieuwenhuizen en Nieuwenhuyzen. De heemkundekring heeft van alle vier nazaten opgespoord, maar er was er maar één aanwezig. De steen heeft nu een plekje gekregen bij het huidige gemaal, bij de entree en achter het hek.

Zonnepanelen en De Wimpel officieel in gebruik